

Abstract

Audio-visual Service for Higher Education Development

Paitoon Sinlarat

Describes the prominent nature of higher education so that audio-visual service can be applied to that nature. Identifies the exceptional characteristics of teaching and learning as well as teaching tendency of lecturers in the higher education. Discusses the audio-visual work together with audio-visual service for educational development in higher education.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บริการโสตทัศนศึกษา เพื่อ..... พัฒนาการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา

ดร.ไพฑูรย์ สินลารัตน์*

ธรรมชาติของสถาบันอุดมศึกษา

สถาบันอุดมศึกษามีลักษณะพิเศษและมีความแตกต่างไปจากสถาบันการศึกษาอื่น ๆ อยู่หลายประการ การให้บริการด้านโสตทัศนศึกษาจึงควรมีลักษณะเฉพาะตามไปด้วยเพื่อให้สอดคล้องกับธรรมชาติดังกล่าว

ลักษณะเด่นประการแรกของสถาบันอุดมศึกษา คือ ความลึกซึ้งและสัมพันธ์ ความลึกซึ้งในด้านนี้คือความลึกซึ้งในด้านความรู้ ความคิด และการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษา สถาบันอุดมศึกษาจะต้องเป็นผู้นำในทางความรู้ การบุกเบิกสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ เป็นผู้นำในทางความคิดที่ลึกซึ้งกว้างขวางเกินกว่ากลุ่มชน หรือสถาบันอื่น ๆ จะทำได้ ในขณะที่เกี่ยวกับการดำเนินงานไม่ว่าจะเป็นการผลิตบัณฑิต การวิจัย และการบริการชุมชน จะต้องแสดงความลึกซึ้งออกมาให้ปรากฏ

ควบคู่กับความลึกซึ้งก็คือความสัมพันธ์ ในขณะที่สถาบันอุดมศึกษาเกี่ยวพันโดยตรงกับความลึกซึ้งในความรู้ ความคิด และการดำเนินงาน แต่ในขณะเดียวกันสถาบันอุดมศึกษาก็ต้องแสดงความสัมพันธ์กับบุคคล และสังคมให้ปรากฏด้วย ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินงานด้านความรู้ ความคิด และการดำเนินงานอื่น ๆ ก็ตามจะต้องสนองตอบต่อความต้องการของบุคคลและสังคมพร้อมกันไปด้วย

ลักษณะเด่นประการที่สองคือความแตกต่างและความหลากหลาย ซึ่งไม่ปรากฏในสถาบันการศึกษาระดับอื่น ๆ สถาบันอุดมศึกษามีความแตกต่างกันในแต่ละสถาบัน บางประเภทเน้นวิชาการ บางประเภทเน้นวิชาชีพ บางประเภทเน้นปริญญาโท บางประเภทเน้นปริญญาตรี บางประเภทอยู่ในความควบคุมดูแลของรัฐ บางประเภทเอกชน ซึ่งแต่ละรูปแบบมีลักษณะแตกต่างและมีความหลากหลายในตัวของมันเอง ภายในแต่ละสถาบันเองก็มีความแตกต่างมากเช่นกัน แต่ละสาขาแต่ละวิชาก็มีความเฉพาะของตนเอง และมีความหลากหลายในแต่ละสถาบัน

*ดร. ไพฑูรย์ สินลารัตน์ รองศาสตราจารย์ ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ และหัวหน้าโครงการเผยแพร่ผลการวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลักษณะเด่นประการที่สามคืออิสระและเสรีภาพ ด้วยเหตุที่สถาบันอุดมศึกษามีความลึกซึ้งสูงและมีความแตกต่างมาก จึงจำเป็นที่สถาบันจะต้องให้อิสระและเสรีภาพแก่สถาบันแต่ละสถาบัน และในระดับคณะ แต่ละคณะ เพื่อให้แต่ละคณะ และ แต่ละสถาบัน ได้ดำเนินงานอย่างสอดคล้องกับลักษณะเฉพาะตัว ในขณะที่สถาบันการศึกษาระดับอื่น ๆ มีอิสระและเสรีภาพน้อยกว่า

ลักษณะเด่นบางประการดังที่กล่าวมานี้จะเป็นแนวทางให้การบริการด้าน โสตทัศนศึกษา สำหรับสถาบันอุดมศึกษาได้คำนึงถึงความลึก ความแตกต่าง และอิสระที่แต่ละสถาบันอุดมศึกษามีอยู่

ลักษณะการเรียนการสอน

การเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษานั้นมีลักษณะพิเศษเช่นเดียวกับธรรมชาติของสถาบันเช่นกันนั่นคือ

ประการแรกการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษาเป็นการเรียนการสอนที่มีความลึกซึ้ง เพราะเป็นการเรียนการสอนที่มีพื้นฐานอยู่บนการวิจัย บนการหาความรู้ใหม่ เป็นการนำความรู้ใหม่มาใช้สอน หรือเป็นการประเมินความรู้เก่าที่มีอยู่ เนื้อหาความรู้ใหม่จึงเป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็นในขณะที่ความรู้เก่าควรได้รับการวิเคราะห์ประเด็น

ประการที่สองการเรียนการสอนมีลักษณะเฉพาะในแต่ละสาขาวิชา แต่ละสาขาวิชามีลักษณะเฉพาะของตนเอง ดังนั้นการเรียนการสอนจึงมีลักษณะเฉพาะไปด้วย การเรียนการสอนในสาขาเฉพาะศาสตร์ย่อมสอดคล้องกับอาชีพที่รับผิดชอบ ต่อชีวิตของคน ในขณะที่วิศวกรรมศาสตร์ สถาปัตยกรรมศาสตร์ย่อมจะต้องดำเนินการสอนที่สอดคล้องกับการวาง ระบบชีวิตและความเป็นอยู่ของคนในสังคมเป็นหลัก ในแต่ละสาขาแต่ละวิชาชีพย่อมมีเป้าประสงค์เฉพาะของตนเป็นหลัก

ประการที่สามการเรียนการสอนในสถาบัน อุดมศึกษาเป็นการเรียน การสอนที่คำนึงถึงคุณภาพและการนำไปใช้สูง เพราะผู้เรียนเป็นบุคคลที่มีความพร้อม มีวุฒิภาวะสูง เมื่อจบแล้วจะต้องออกไปทำงาน ใช้ความรู้ทันทีจึงจำเป็นที่จะต้องจัดและดำเนินการสอนที่มีคุณภาพในขณะเดียวกันก็นำไปใช้ได้ด้วยพร้อมกันไป

ประการที่สี่การเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษามีลักษณะที่สนองความแตกต่างระหว่างบุคคลสูง เพราะผู้เรียนแต่ละคนต่างก็มีความสนใจมีความถนัดเฉพาะในแต่ละคน เมื่อจบออกไปแล้วต่างก็จะมีแนวทางในการดำเนินชีวิตและแนวทางในการทำงานที่แตกต่างกันออกไป การจัดการเรียนการสอนจึงควรคำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละคนเป็นหลัก

ประการที่ห้าการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษาเป็นการพัฒนาคนให้เติบโตเต็มที่ และเต็มความสามารถเพราะการศึกษาระดับนี้เป็นระดับสุดท้ายที่จะจัดอย่างเป็นทางการให้แก่ผู้เรียน จึงควรที่จะสนับสนุนส่งเสริมอย่างเต็มที่ให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพของเขาอย่างไม่มีข้อจำกัด เพื่อเราจะได้คนเก่งของสังคมมาทำงาน

แนวโน้มในการสอนของอาจารย์

แม้ธรรมชาติของสถาบันอุดมศึกษาจะเป็นอย่างทีกล่าวมาและลักษณะการสอนในสถาบัน อุดมศึกษาจะมีจุดเด่นข้างต้นก็ตาม แต่โดยทั่วไปแล้วอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาที่ไม่ใส่ใจ ธรรมชาติสถาบันอุดมศึกษา และไม่คำนึงถึงลักษณะพิเศษของการเรียนการสอนดังกล่าวเท่าที่ควร ส่วนใหญ่ของดำเนินการสอนในลักษณะต่างๆ บางประการคือ

ประการแรกคำนึงถึงแต่ตัวความรู้เป็นหลัก ไม่สนใจกระบวนการในการหาความรู้หรือ การได้มาซึ่งความรู้นั้นๆ มากนัก เพราะตัวความรู้นั้นมีอยู่สำเร็จรูป เบ็ดเสร็จแล้วสะดวกและ พร้อมแก่การนำไปใช้สอนได้ทันที โดยเหตุนี้จึงมักจะพบเสมอว่าอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่สอนไม่ ทันเพราะมีเนื้อหาหนัก นอกจากนั้นการให้เนื้อหายังสะดวกแก่ผู้สอน เพราะผู้สอนเป็นฝ่ายเลือก เนื้อหาเองตามที่ตนรู้มากกว่าตามที่ผู้เรียนควรจะรู้

ประการที่สองการสอนในสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นการเรียนของเก่า เรียนประวัติความเป็นมาของความรู้ มากกว่าการบุกเบิกสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ หรือการนำของ ใหม่มาอภิปรายพูดคุยเพื่อประยุกต์ใช้ การวิเคราะห์ประเมินความรู้เก่าว่าใช้ประโยชน์ได้มากน้อย เพียงใดก็ยังไม่มากนัก

ประการที่สามการสอนในสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่เป็นการเรียนเพื่อเข้าใจนำไปใช้ได้ทันที (Follow) มากกว่าการสร้างสรรคสิ่งใหม่ ๆ (Creator) เช่นในด้านของการศึกษา บัณฑิต ที่จบออกไปมีลักษณะของการสอนแบบต่างๆ ได้ดีแต่การคิดค้นสร้างวิธีการใหม่ๆ นั้นมีอยู่น้อย บัณฑิตของวิศวกรรมหลายแห่งใช้เครื่องมือเครื่องจักรที่ฝรั่งทำไว้ ได้ดีแต่สร้างเครื่องมือใหม่ที่ เหมาะสมกับสังคมไทยไม่ได้

ประการที่สี่การเรียนการสอนมีลักษณะซ้ำๆ และ ย้ำอยู่กับที่เรื่อย ๆ นั่นคือเคยสอน เรื่องอะไรก็มักจะสอนเรื่องนั้นๆ อยู่เป็นประจำ ผู้สอนบางท่านเลยเกิดความเคยชินและมักจะสอน เรื่องเดิมๆ ประจำทุกปี เพราะมีความมั่นใจและไม่ต้องเตรียมหรือค้นคว้าใหม่อีก

ประการที่ห้าการสอนเป็นกิจเฉพาะตัวขึ้นอยู่กับตัวผู้สอนเป็นหลัก ไม่ว่าจะเป็นการเตรียมการสอนหรือการดำเนินการสอน ตัวผู้สอนมักทำอยู่คนเดียว และทำด้วยตัวเอง ใช้ "ตัว" เป็นเครื่องมือและอุปกรณ์ เช่น คั่นคว่ำด้วยตนเอง จด และเตรียมโน้ตคำสอนเพื่อใช้ประโยชน์ของตนเอง สอนด้วย Chalk and talk เป็นใหญ่ เพราะอยู่ในวิสัยที่ทำได้

ลักษณะการสอนเด่น ๆ ดังกล่าวนี้^{๕๕}ให้เห็นว่าการเรียนการสอน ในสถาบันอุดมศึกษามีลักษณะที่จะพัฒนาขึ้น ได้โดยอาศัยบริการด้านโสตทัศนศึกษาที่เป็นอยู่

งานด้านโสตทัศนศึกษา

แนวคิดและการดำเนินงานด้าน โสตทัศนศึกษาตามหลักวิชาการสมัยนี้มีอยู่มากมายหลายประการซึ่งเป็นที่ความรู้เฉพาะสาขาที่ก้าวหน้า ไปมากจนเรียกกันอย่างกว้างขวาง ในปัจจุบันว่าเป็นเทคโนโลยีทางการศึกษา แต่ในบทความนี้จะหยิบยกประเด็นที่เฉพาะและจำเป็นมากกล่าวเพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษาบางประการ

แต่เดิมเรามักเรียกกันว่าโสตทัศนอุปกรณ์ ซึ่งหมายถึงเครื่องมือ เครื่องใช้และอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการสอน โดยมุ่งไปที่การเรียนรู้เครื่องมือเฉพาะอย่างเพื่อใช้เฉพาะเรื่อง ไม่ได้ศึกษาภาพรวมของเครื่องช่วยการสอนทั้งหมด แต่ในปัจจุบัน "โสตทัศนศึกษา" น่าจะหมายถึงการเรียนรู้ภาพรวมของการพัฒนาการเรียนการสอนทั้งหมดแล้วเลือก ใช้วิธีการที่เหมาะสมกับการเรียนการสอนในแต่ละลักษณะวิชา และลักษณะเรื่องที่สอน โสตทัศนศึกษาจึงไม่ใช่การรู้จักกับเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ เท่านั้น แต่เป็นการรู้จักกับองค์ประกอบของการเรียนการสอนและการพัฒนาการเรียนการสอนทั้งหมด

ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนในแนวทางของ โสตทัศนศึกษานั้นการเรียนการสอนมีระบบและกระบวนการที่เราจะต้องเรียนรู้และทำความเข้าใจ เมื่อเราเรียนรู้และทำความเข้าใจ แล้วเราจึงจะเลือกได้ว่าจะปรับปรุงหรือพัฒนา "อะไร" ด้วย "อะไร" ไม่ใช่แต่เพียงอาศัยสามัญสำนึก (Common sense) ของเราเองเท่านั้น

โดยทั่วไปแล้วภาพรวมของการเรียนการสอนและเครื่องมือในการช่วยปรับปรุงและพัฒนาการเรียนสอนนั้นน่าจะประกอบไปด้วยแนวคิด กิจกรรม วัสดุ และอุปกรณ์

แนวคิดย่อมเป็นรากฐานของการเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่าง ๆ เสมอ คนโดยมากจึงกลัวความคิดกัน ในกระบวนการของการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนสอนนั้นควรเริ่มที่แนวคิดต่าง ๆ ของ

การสอนและการพัฒนาการสอน รวมถึงแนวคิดในการจัดวางระบบต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาการสอน
 ด้วยพร้อมกันไป กิจกรรมหรือวิธีการต่าง ๆ ก็เป็นสิ่งที่จำเป็นที่ผู้สอนควรเรียนรู้สำหรับการนำไป
 ใช้ในกระบวนการของการสอน ส่วนวัสดุนี้ครอบคลุมสิ่งซึ่งสิ้นเปลืองและราคาไม่สูงจนเกินไป
 เช่นรูปภาพ แผนภูมิ แผ่นใส สไลด์ ฟิล์มภาพยนตร์ เป็นต้น ในขณะที่อุปกรณ์นั้นเป็นเครื่องมือ
 ที่คงทนและมีมักจะซับซ้อนราคาแพง

บริการโสตทัศนศึกษาเพื่อพัฒนาการสอน

ในตอนต้น ๆ ของบทความได้เสนอแนวคิดหลัก ๆ ของอุดมศึกษา การเรียนการสอน
 ระดับอุดมศึกษา และงานด้านโสตทัศนศึกษามาแล้ว ในส่วนนี้เราจะเสนอแนวคิด และกิจกรรม
 บางประการที่บริการด้านโสตทัศนศึกษาจะพัฒนาการเรียนการสอนได้

ประการแรกการให้บริการควรต้องเริ่มต้นที่ความรู้และความเข้าใจก่อนให้ผู้สอนและผู้
 เรียนได้รู้จักว่าการเรียนการสอนมีระบบและกระบวนการอย่างไร จุดเริ่มต้นของการสอนอยู่ที่ใด
 และจะไปจบที่ใด ตลอดกระบวนการมีอะไรมาใหม่ และควรปรับปรุงตรงไหนได้บ้าง การ
 เรียนรู้ระบบจะทำให้มีแนวคิดที่จะปรับปรุงและพัฒนาได้ชัดเจนขึ้น

ประการที่สองคือการแนะนำและสาธิตบริการและอุปกรณ์ต่าง ๆ ผู้สอนในระดับอุดม
 ศึกษาส่วนมากไม่คุ้นเคยกับบริการและอุปกรณ์ทางโสตทัศนศึกษาเท่าที่ควร เพราะได้เรียนรู้
 เฉพาะสาขาของตน ไม่มีพื้นทางการศึกษาเหมือนผู้สอนทางครุศาสตร์ จะคุ้นเคยอยู่กับเฉพาะสิ่งที่
 ตัวเองได้เคยเห็นและได้เคยเรียนมาเท่านั้น การแนะนำและสาธิตจึงจำเป็นและควรแนะนำหรือ
 สร้างในลักษณะอ้อมคือในโอกาสและจังหวะต่าง ๆ ในการประชุมต่าง ๆ เพราะธรรมชาติอาจารย์
 ไม่สนใจอุปกรณ์ต่าง ๆ ทางการศึกษาอยู่แล้ว

ประการที่สามบริการและอุปกรณ์ต่าง ๆ ควรพยายามทำให้ง่าย และสะดวก รวดเร็วแก่
 การใช้ เพราะผู้สอนโดยทั่วไปมีและให้เวลาไม่มากนักกับการสอนหรือการถ่ายทอดความรู้แต่ให้
 เวลามากกับการหาความรู้ ดังนั้นอาจารย์ส่วนใหญ่จะไม่ได้ความพยายามหรือไม่มีความอดทนกับ
 การที่จะต้องไปเรียนรู้วิธีการใช้หรือการปฏิบัติเกี่ยวกับเครื่องมือและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายทอด
 แค่ว่าพอใจกับเครื่องมือในการหาความรู้ บริการต่าง ๆ จึงควรให้สอดคล้องกับธรรมชาติอันนี้

ประการที่สี่บริการและอุปกรณ์ต่าง ๆ ทางโสตทัศนศึกษาควรสนองความลึกซึ้งของ
 แต่ละสาขาได้ เพราะแต่ละสาขาจะมีแนวทางของตนเอง มีระบบและแนวทางเฉพาะ การให้

บริการต้องสนองความแตกต่างเหล่านี้ได้ นักโสตทัศนศึกษาหรือนักเทคโนโลยีทางการศึกษาต้องติดตามความก้าวหน้าในแต่ละสาขาแล้วหาทางนำเทคโนโลยีหรือบริการอุปกรณ์ให้สอดคล้องกับความต้องการเฉพาะของสาขาได้

ประการที่ห้า การให้บริการจะต้องเป็นไปอย่างสะดวก รวดเร็ว และคล่องตัว อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่แล้ว ไม่คุ้นเคย ไม่คล่องตัวและไม่ปรับตัวต่อระเบียบและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เท่าที่ควร เพราะจะไปขัดขวางต่อความคิดที่ก้าวหน้า เป็นอิสระ และมีความสร้างสรรค์ จึงไม่นิยมและไม่ชอบที่จะดำเนินการในลักษณะที่เป็นพิธีการสูง การให้บริการในทันโสตทัศนอุปกรณ์หรือบริการอื่น ๆ จึงควรมีลักษณะที่สะดวก รวดเร็ว และคล่องตัว ไม่ใช่จะฉายภาพยนตร์ 1 ครั้ง ต้องเขียนบันทึก 3 ฉบับ ไปแบกภาพยนตร์มาเองเหล่านี้หรือจะจัดทำแผ่นใสหนึ่งแผ่นขออนุมัติผู้บังคับบัญชา แต่ละระดับชั้นขึ้นไปไม่รู้จากที่ชั้น ควรให้มีบริการในลักษณะที่ทันสมัยโทรศัพท์ 1 ครั้งได้หรือแวะบอก 1 ครั้ง เรื่องก็เดินไปได้เป็นต้น

ประการที่หก การให้บริการควรสนองตอบต่อความแตกต่างระหว่างบุคคลของอาจารย์ผู้สอน เพราะอาจารย์แต่ละคนมีความถนัดมีความสนใจกันคนละอย่าง มีความชำนาญคนละเรื่อง บริการที่มีให้จึงควรมีหลาย ๆ รูปแบบหลาย ๆ ประเภทและหลาย ๆ อย่างพร้อมกันไป ในขณะที่เดียวกันก็ให้อาจารย์แต่ละคนสามารถดำเนินการด้วยตนเองได้ด้วย เช่น มีเครื่องมืออุปกรณ์วัสดุที่จะให้อาจารย์นำไปใช้เขียน ใช้นำ หรือดำเนินการที่ทำงานได้เพราะอาจารย์จะจัดทำในช่วงใกล้เวลาสอนมากที่สุด

ประการที่เจ็ด การให้บริการด้านพัฒนาการเรียนการสอนควรมีลักษณะให้อาจารย์ผู้สอนได้เรียนรู้เข้าใจ เห็นตัวอย่างแล้วสามารถจะพัฒนาระบบวิธีการรวมทั้งวัสดุอุปกรณ์ด้วยตนเองต่อไปได้ เพราะลักษณะสาขาวิชาที่แตกต่างกันและมีความลึกซึ้งแตกต่างกันออกไป ไม่มีการบริการหรืออุปกรณ์ใดที่จะใช้ได้กับทุกสาขาวิชา ทุกโอกาส การพัฒนาการเรียนการสอนจึงควรเปิดโอกาสให้อาจารย์ได้พัฒนาต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะของอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาที่ไม่นิยมการกำหนดรูปแบบที่ตายตัว แต่สนใจที่จะพัฒนาด้วยตนเองต่อไป

ประการที่แปด การให้บริการ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ นั้นควรเป็นไปเพื่อให้อาจารย์สอนแล้วมีประสิทธิภาพสูงขึ้น อาจารย์เบาแรงขึ้น และย่นระยะเวลาทั้งในการเตรียมการและดำเนิน

การสอนมากขึ้น นั่นคือทำให้การสอนมีทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลดีขึ้น ถ้าใช้บริการแล้ว คุณภาพเท่ากับทำงานหนักเหมือนเดิมก็ไม่มีประโยชน์อะไร

ประการที่เก้าซึ่งเป็นประการสุดท้ายก็คือการเรียนการสอนนั้นเป็นเรื่องของคนกับคน เป็นเรื่องของคนที่อาวุโสกว่า ไม่ว่าจะอาวุโสในเรื่องของอายุ อาวุโสในประสบการณ์ หรืออาวุโส ในความรู้ ทิศ และจัดดำเนินการสำหรับผู้เยาว์กว่า โดยผู้เยาว์มีสิทธิและมีโอกาสที่จะเลือกรับสิ่งที่จัดไว้ให้ได้ด้วย โดยเหตุการณ์ให้บริการด้านโสตทัศนศึกษาจึงไม่ควรมองข้ามสิ่งเหล่านี้ ไปเสีย การบริการที่ดีคือการบริการที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มชนทั้งสอง (ผู้เรียน ผู้สอน) ให้ดี และมีประสิทธิภาพสูงขึ้น มากกว่าให้ครูผู้สอนไปผูกพันอยู่กับวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือแต่เพียงอย่างเดียว

การให้บริการดังกล่าวเป็นการให้บริการเพื่อให้สอดคล้องกับธรรมชาติของสถาบันอุดมศึกษาและธรรมชาติของผู้สอน เป็นการปูพื้นฐานเพื่อความเข้าใจ ในระบบและกระบวนการเรียนการสอน การพัฒนาการสอนในรูปแบบต่าง ๆ บทบาทของบริการ กิจกรรม และวัสดุ อุปกรณ์เพื่อการพัฒนาการสอนให้อาจารย์ได้พิจารณารับรู้ เห็นความสำคัญ และดำเนินการด้วยตนเองต่อไป ซึ่งจะต้องให้สอดคล้องกับสาขาวิชาของอาจารย์ผู้สอนโดยตรง

บทสรุป

อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาผูกพันตนเองอยู่กับวิชาการและความรู้เป็นหลัก มุ่งพัฒนากระบวนการและวัสดุอุปกรณ์เพื่อการสร้างสรรค์ บุกเบิกความรู้ใหม่เป็นหลัก และมักจะดำเนินการตามประสบการณ์และความเคยชินในการเผยแพร่หรือแลกเปลี่ยนความรู้กับคนอื่น ๆ โดยไม่มีเวลาไม่มีโอกาส และไม่มีจังหวะเพียงพอที่จะสนใจกับเทคนิคและกระบวนการในการถ่ายทอดความรู้อย่างมากพอ ทั้ง ๆ ที่ในปัจจุบัน วิทยาการด้านนี้ได้ก้าวหน้าไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงแล้ว การให้บริการด้านโสตทัศนศึกษาคือความพยายามที่จะจัดโอกาสให้อาจารย์ได้พิจารณาเลือกรับเทคโนโลยีด้านนี้เพื่อประโยชน์กับการเรียนการสอนของอาจารย์เอง การให้บริการ การสนอง และสอดคล้องกับธรรมชาติของอุดมศึกษา และธรรมชาติของอาจารย์ในระบคนนี้ด้วยกันไป แต่การให้บริการจะสำเร็จด้วยดีก็ด้วยความตั้งใจที่จะให้บริการมีมากขึ้นเพียงใดด้วย

ปัญหาสำคัญก็คือคณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา สนใจ เต็มใจ และตั้งใจที่จะพัฒนาการเรียนการสอนกันอย่างจริงจังเพียงใด.